

TITULUS UNDECIMUS.

De los arrendamientos de las rentas reales de por Mayor.

Superiori titulo dictum est, quibus personis prohibitum sit locari Gabellas ac redditus Regios, nunc autem in nostro & sequenti Quibus modis locanda sint declaratur, & primo in nostro titulo, cum pro majori locantur, tanquam principali modo.

IN LEGEM PRIMAM.

- 1 Gabella & Regii redditus locantur, & non venduntur, ubi & quod contractus hic proprie vocatur locatio, & conductio, & quod in publica subhastatione & per tempus biennii fieri debet.
- 2 Latius declaratur an hec Gabellarum administratio dicatur locatio & conductio, an vero venditio, & cum sequent. numeris & num. 4. conclusiones ponuntur.
- 3 Locatio & non venditio est, cum pretium pro fructibus datum per singulos dividitur annos.
- 4 Verbum, emo, exponitur quandoque pro conducto.

SUMMARIUM.

Declarat lex nostra, que sit locatio de por mayor, & que de por menor.

Li, Arrendamientos de nuestras rentas. Ex iis verbis colliges clarissime hic probari, quod Gabella & alii redditus Regii locantur, non vero venduntur, & sic proprie contractus hic dicitur locatio & conductio, non vero emptio & venditio: ut probatur ex l. penes, & in l. fin. C. de v. l. g. l. 7. tit. 7. parti. 5. ubi dicitur quod in subhastatione publica hec fieri debent, & per tempus triennii, non vero in amplius locari, licet l. 4. C. de v. l. g. ut advertit gloss. pen. in ead. l. 7. non dicit, nisi quod non locentur pro minori tempore triennii, & eo finito iterum subhastentur, & in l. sequente n. 7. repetitur, sed an locatio vel venditio dicatur hec Gabellarum & reddituum Regiorum, & quamvis Bertach. de Gabel. in 2. part. in pri. succincte transeat quod sit locatio, tamen ex dictis per Ripam in trall. de peste in 2. par. de privil. contratt. à num. 46. usque ad num. 67. hoc optime disputatur, & tandem resolvit quatuor casus. Primus est quando contrahentes non sunt uti verbo locationis & conductionis. neque verbo emptiois & venditionis: puta si dictum fuerit communitas concessit Alexio Piperi Gabellas usque ad decem annos pretio decem & sex

mille florenorum singulo anno, tunc enim omnes concordant, quod in dubio dicatur contractus locationis, ubi pretium pro fructibus percipiendis divisum reperitur, secundum gloss. l. 2. C. de jur. Emphyt. nam & quamvis ubi sit mentio de pretio, emptio & venditio intelligitur, non tamen ubi per annos & in singulos annos pretium pro quolibet anno dividitur, nam tunc locatio est, que & in pecunia numerata consistit secundum Anton. Gomez tom. 2. varia. cap. 3. num. 3. Secundus casus est ubi fit mentio de locatione & conductione in singulos annos pro quolibet anno tantum, tunc enim clarum est esse locationem, nam si in casu precedenti ubi non fit mentio de locatione neque de emptioe in dicto casu inducitur locatio, multo magis in hoc secundo inducenda est, & in hoc etiam omnes concordant, secundum Ripam ubi supra num. 55. ubi inquit hoc esse verum sive locati sunt fructus terræ pro certo pretio singulis annis, sive pro uno pretio simul prestando pro omnibus annis, sive locatio sit facta pro uno anno, cum Paulo de Castro, contra Bald. ibi allegatum. hoc autem ultimum de uno anno intelligo verum esse quod sit locatio, quoties fructus locati ex aliquo fundo, vel herba ex prato vel defensa non sunt demonstrata est herba tempore contractus locationis, secus vero si eorum adfit tunc temporis demonstratio, nam tunc etiam si utatur verbo locationis & conductionis erit venditio & non locatio, quasi tunc id quod demonstratur venditur, ut argumento cap. 26. novarum punctionationum Gabellarum, succincte dixit Lasarte, de decim. vend. cap. 2. num. 54. qui à num. 46. incepit materiam cognoscendi an esset locatio vel venditio, sed consule quidem & intricate, ideo doctrina Francisci à Ripa ubi supra sequenda est, que utilia sunt scire ad sciendum an remissio pensionis facienda sit ob sterilitatem, vel non, vel Gabella solvenda sit & debeatur. Tertius casus est secundum Ripam ubi supra num. 55. cum sequitur aliquibus, quando partes uti sunt verbo emptiois & venditionis, & tunc inquit quod si civitas vendiderit redditus & proventus datorum constituto pretio in singulos annos, vel menses, quod erit locatio, & non venditio, & hec est communis opinio secundum Ripam, ubi supra num. 56. Neque obstat quod sonet in venditionem,

venditionem, quia magis est attendenda veritas & natura contractus, quam verba, l. si insulam. ff. de pref. verb. l. si olei. C. locati, nam verbum emis exponitur quandoque pro conduxit, l. si hi qui C. locat. l. ea lege & locavi. ff. eod. Neque etiam obstat quod censetur vendi spes, quia istud non est verum, quando empti sunt redditus percipiendi, cum intelligantur empti fructus soli communiter percipi, l. interdum. ff. de verborum obligatione, sed in unico pretio pro omnibus annis, & tunc venditio est, ut communem cum Bart. testatur Ripa ubi supra, num. 47. que tanquam communis sequenda est, ex quibus Ripa ibidem, num. 61. usque ad 66. exclusivè plura infert, & Bertach. de Gabel. 2. part. num. 43. cum sequent. pluribus de iis tractat. Erit quartus & ultimus casus, quem ibi Ripa ponit in num. 66. quando contrahentes in contractu uti sunt promissive & simul, verbo venditionis & locationis, sive pretii prestatio dividatur in singulos annos uniformiter, sive constitutum sit unum pretium pro toto tempore, quia si subiecta materia magis convenit locationi, quam venditioni, erit locatio, & non venditio, & hac mihi per hos casus videtur juridica distinctio, cum Ripa ubi supra à num. 53. usque ad 66. ex quibus habes duas conclud. veras & tenendas meo iudicio, prima quod si Rex vel communitas vel persona quedam concessit Titio Gabellas vel fructus fundi usque ad decem annos pretio 1000. florenorum singulo anno, si utitur verbo locationis, vel nullo verbo locationis, vel venditionis usus est, vel etiam si utatur verbo venditionis, vel promissive & simul locationis & venditionis, locatio est & non venditio, & sic remissio fiet, & Gabella non solvetur si fructus alicujus fudi vel herba & cetera per decem aut plus vel minus annos cœdantur: vel itidem si pro uno anno si fructus erant tunc demonstrati. Secunda conclusio est quod si fructus Gabella vel fundi vendiderim pro pluribus annis, uno tantum pretio, utens verbo venditionis tunc venditio est & non locatio, tum quia verbo, venditio, usus sum, tum etiam, quia pro uno pretio pro singulis annis, tum etiam quia vendita spes videtur, & licet iste casus difficultatem possit habere, quia fructus non sunt demonstrati, tamen, dictis considerationibus attentis, & quia communis opinio sic se habet, ut diximus, sic tenendum est de quibus post hæc vidi actum per Carroc. in trall. locati & cond. 1. parte, tit. de similitudine loca. in 4. qualitate per totam & Menoch. de præumpt. lib. 2. præsumpt. 104. quem post hæc scripta vidi, & sequitur Ripa veltigia.

IN LEGEM SECUNDAM.

- 1 Gabella ac redditus alii Regii in subhastatione publica locantur, & presentibus officialibus communis.
- 2 De subhastationis forma ac modo remissive.
- 3 Gabella si per preconia non subhastentur, an videbit subhastatio.
- 4 Gabella tradenda est plus offerenti, numero 14. ut ibi.
- 5 Decipere alium etiam intra dimidiam non licet in conscientia.
- 6 Gabella locanda an locari possint non idonee. Azavedo in Recopilationem. Tom. VI.

- 7 Gabella an per tres annos locanda sint.
- 8 Offerens in subhastatione an preterere possit.
- 9 Offerens notario vel preconi an obligetur.
- 10 Oblatione facta in prima subhastatione an sit danda secunda delatio, ut alius plus offerat, subhastationis tempus licet iudici vel officiali augere non vero minuire.
- 11 Poena fraudantium Gabellas an veniam in venditione, vel locatione Gabellarum, & quid veniat in contractu locationis Gabellarum, & quid si culpa locatoris locatio non matur.

SUMMARIUM.

Redditus Regii in subhastatione publica locandi sunt, & dandi majus pretium offerenti.

Li, Se hagan por pregones, ut & in l. 4. tit. sequenti, & sic in subhastatione publica, prout quotidie fit, locantur redditus Regii ut & disponebatur ex text. in l. si tempora. C. de fid. instr. & jur. h. s. lib. 10. ubi gloss. & Doct. & gloss. in l. 1. eod. tit. & lib. & ibi Platea. text. in Authent. hoc jus portellum. C. de Sacros. Eccles. Bald. in l. ordo col. 1. C. de execut. rei jud. & l. 3. infra tit. seq. text. in l. 7. tit. 7. part. 5. ubi gloss. hec iura. & l. 44. Gabellarum ad hoc allegat & est. l. 1. tit. 14. infra isto lib. quam attente leges, nam in pri. videtur dicere, quod ante non ponantur in preconi redditus ii, intelligitur enim in locis minimis, qui non habent triginta vicinos, secus abinde, ut in eadem lege probatur, que formam & ordinem preconiandi & ponendi fideles & collectores describit, & debet talis subhastatio fieri presentibus officialibus communis l. fin. & ibi Bald. C. nova veltig. impo. non poss. & ita servatur in pract. prout asserit Bertachin. de Gabel. 2. part. num. 17. & de subhastationis forma ac modo, & vide per Bart. & DD. in l. si tempora & in dicta authentica hoc jus portellum & Bart. in l. licitatio. ff. de pub. & veltig. & vide Specul. de citatio. 5. sequitur versu vero subhastatio. & brevis ac utilem tractatum fecit de subhastationibus, Jodocus Damhouderi, ubi in quibus casibus & cum quibus requiritur subhastatio, & de ejus forma & modo & plures questiones circa hæc ibi videbis qui desumpsit à Bertach. de Gabel. 2. part. num. 17. cum pluribus seq. & num. 23. an requiratur secundam subhastationem ut detur plus offerenti. Sed an si per preconia non subhastentur valebit subhastatio, crederem quod non, quia hæc est forma substantialis, & sic vitiat ommissio ejus, item ex. l. 4. infra eod. videtur, determinari.

Ibi, T que se sean otorgadas al que mas diere por ellas, ut probatur in dict. l. si tempora, C. de fid. instr. & jur. h. s. lib. 10. gloss. omni in l. 1. C. eod. tit. & lib. & Bertach. ubi supra, num. 20. quem allegat ad hoc Casaneus in consuet. Burgun. tit. de Gabellis, num. 11. imo & obligatus est & cogitur ex officio præfidens & hæc fiscalis tradere plus offerenti ut voluit Bart. dict. l. si tempora. num. 4. & ibi Platea & alii & Roma. seq. 762 incipienti scis, & ibi Addit. dum tamen iustum non excedat pretium, si velis illam conscientiam habere, nam licet emptoribus & venditoribus & contrahentibus ad in

vicem se decipere, licere dicatur, dum non sit ultra dimidium iusti pretii, in foro tamen conscientia... 5... 7... 8... 9... 4...

venit, & mirabile quod per positionem edicti, vel bannimenti periciatur contractus & obligatio causetur, cum aliis requiritur presentia partium & temporum continuis...

IN LEGEM TERTIAM.

Regii redditus de jure communi per 20. dies subhaftandi erant, num. 1. ubi coram quibus debet eorum subhaftatio fieri.

SUMMARIUM.

Assignatur tempus in quo calculatores Regii veniuntur redditus Regii & Gabellarum locare, & subhaftare.

Ibi, A veynite dias de el mes de septiembre de cada un año. Junctis verbis sequent. T dentro de quaranta dias siguientes despues que las pusieren en precio las tenz en rematadas...

IN LEGEM QUARTAM.

Subhaftatio est facienda in loco publico.

DE lege. 4. sequent. vide dicta in l. 2. supra eadem, & vide leges parti allegatas per Avendaño in dictionario ver. almoneda, in prime...

IN LEGEM QUINTAM.

- 1 Dies subhaftationi firmatus abbreviari non potest per officiales ad subhaftandos redditus regios postor & ibi quod termini extra-judiciales pre-emptorii sunt, licet non dicatur. 2 Offerens plus intra terminum assignatum ultima subhaftationi admittendus est...

SUMMARIUM.

Tabellio de rentas notificare debet calculatori-bus majoribus signatum diem pro ultima subhaftatione sub nostra legis pena, ut ipsi assistant secundum quod in lege nostra disponitur.

Ibi, Los remates de vuestros ventas se hagan en el mesmo dia que para ello fuere señalado. Pondera dictionem illam, en el mesmo dia que para ello fuere señalado, ut intelligas quod dies ille...

esset in privato quod in sisco, quia militat eadem ratio idem dicendi in privato, quod in sisco dicitur.

Ibi, T despues de hecho el remate a la hora suso dicha no se pueda rescibir puja alguna. ex his verbis notate poteris, quod etiam incontinenti facto remate, aliquis appareat & offerat plus quod solet dici, en seguimiento de el remate, non est admittendus...

diceret, quicunque velit emere, veniat ad offerendum intra talem diem, neque adjiceretur, & plus offerenti dabitur, tunc non cogitur dare illi postori, etiam si alius meliorem conditionem non attulerit, quia ad hoc se non adstringit, potuit enim esse quod fuit factum ad explorandum valorem rei, magis quam ad vendendum, ut l. si servus in princ. de conduct. fur. sed an ipse licitator poterit penitere diximus in l. 4. tituli. 5. num. 26. lib. 7. supra.

De lege. 6. quod praeferatur licitatio facta coram Rege, dic in propositum facere dicta per domini in c. si a sede in fin. d. preb. in 6. de proviso per Episcopum concurrente cum vicario ejus eodem tempore, & Probum de pensio. 1. par. questio. 18. & per Arnul. Ruz. in tract. de jur. Regal. privilegio 16. num. 19.

De lege. 7. sequenti, vide quid in locatione de por menor, circa fide-jussiones, de quibus hic, in l. 8. tit. sequenti.

De lege. 8. quando & quo tempore in locationibus de por menor, debent praestari haec fide-jussiones, vide l. octavam in fin. tituli sequentis.

De lege. 10. quid in locationibus de por menor, in eadem & simili materia, agendum sit, vide l. 9. tit. sequentis.

IN LEGEM UNDECIMAM.

SUMMARIUM.

Conductor Gabellarum si non praestet fide-jussiones & approbatores eorum, neque extraxerit recudimentum secundum dispositiones legum praecedentium, potest redditus ille ad Regem redire, vel de novo praconizari, & id quod minus pro eo reperitur, recuperandum est a conductore non praestante fide-jussiones, & quid intelligitur esse la quiebra.

Ibi, Ordenamos y mandamos, in ejas propositum cum redditus reducit, a quiebra, vide qua diximus in l. quarta titulo quinto libro septimo supra in glossa que majores, & tradit Benvenut. de mercatura titulo de decoborib. num. octavo cum sequentibus pag. 331. in parvis, & quid in locatione de por menor, vide l. decimam & undecimam sequentis.

Ibi, Sin requirir, idem disponitur in locatione de por menor, in leg. decima, infra titulo sequenti, & hoc in casu in quo hic loquitur procedit scilicet cum redditus reducit in publicam & novam subhastationem, secus cum reducit al tornu, scilicet cum antecedenti conductori tradenda est, quia sic Rex & administratores ejus volunt, tunc enim requiritur & citari debet tam in locatione de por mayor, ut in leg. duodecima, & decima quarta, infra. isto titulo quam de por menor, & in leg. undecima tituli sequentis.

IN LEGEM DUODECIMAM.

- 1 Licitatores Gabellarum non liberantur per secundum licitationem ulterius non praestantis fide-jussiones intra debitum terminum, licet secus in aliis.
- 2 Turnus factus de uno licitatore in alium debet

notificari illi in quem fit, & differre à quiebra, in fin. cum sequentibus & in l. sequente repetitur.

SUMMARIUM.

Turnus qualiter sit faciendus, si ultimus subhastator non praestiterit fide-jussiones, & approbatores intra terminum à jure descriptum.

Ibi, Fazer tornu, de un poner en otro, hic est textus probans quod licet prior licitator propter obligationem ultimi & ejus acceptationem liberatus est, sive dicatur in praconio quod plus offerenti dabitur, sive quod si melior conditio afferatur liceat ab emptione resilire ex dictis per Bart. in l. si tempora. C. de fide instr. & para bast. scilicet libro 10. quem & Boher. decisio 248. columna tertia refert. Clapertus in Centuria causarum fiscali. causa. 3. questione prima, numero septimo, octavo, & nono: tamen in conductione reddituum Regionum, haec cessant: non enim per majorem licitationem etiam acceptatam liberantur praecedentes licitatores, sed tenentur utique si redditus locatus reducat ad tantum inter licitationes ob non praestatas fide-jussiones in tempore legali, vel ob non datos approbatores, ut ex l. nostra & aliis hujus nostri tituli & sequentis clarissime patet tam in locationibus de por mayor, quam de por menor de quibus & lege in praecedenti diximus, & tradit Chaf. in cons. Burg. tit. de Gabellis, num. 22. ubi num. 16. inquit, quod si primus conductor Gabellarum locet alteri, & primus aufugiat, vel non sit solvendo, potest recurri ad secundum.

Ibi, Despues de passados los cinco dias. De quibus in l. 7. & 8. supra eodem & in de por menor. in l. 8. tit. sequentis.

Ibi, Los sesenta dias, De quibus in l. nona supra, eodem, & in locatione de por menor, in dicta l. octava tituli sequentis, & in l. 11. ibid. qualiter fiat turnus in iis de por menor, & nota ad has leges de turno tractantes, quod sit turnus de uno licitatore in alium praecedentem, & cum hoc fit debet turnus notificari illi, cui tribuitur, & in hoc differt ab illo, quod vere vocatur quiebra, & de qua in l. 11. supra eodem, & in de por menor, in l. 10. tit. sequentis, nam vocatur de quiebra, & verè cum dominus redditus vult sibi potius eligere, ut remaneat redditus locatus apud se, praconizando illum de novo, ut si minus locetur quam antea erat locatus, illum minus solvat licitator ille, qui non dedit fide-jussiones, & abonatores in tempore, & ad hoc non citatur talis licitator, neque ei notificatur, eo quod remanet redditus penes dominum, sed cum fit turnus, tunc quia redditus remanere debet illi & cui turnus fit, debet ei notificari, ut praestet fide-jussiones in tempore à lege nostra constituto, quod si eas non praestiterit, reducit redditus ad antecedentem licitatorum, & ille qui non praestitit fide-jussorem solvit illud quod minus valet redditus, ex eo quod reducit ad alium antecedentem licitatorum, qui in minori pretio redditum talem licitaverat, & isto modo intelliges has leges.

SUMMARIUM.

Turnus notificandus est illi licitatori & conductori, in quem redditus devolvitur, ut intra tempus nostra legis praestet fide-jussiones, & quomodo facienda est haec notificatio declaratur lex nostra.

Ibi, Le sea notificado, idem disponitur in locatione horum reddituum de por menor, in l. 21. tit. sequentis, quod secus est cum verè redditus revertitur & devolvitur in quiebra, tunc enim nulla requiritur notificatio, ut in l. 11. & 12. supra eodem diximus.

IN LEGEM DECIMAM-SEPTIMAM.

- 1 Valet locatio duorum reddituum regalium uno pretio subhastato, & quis tunc declarabit.

De lege. 17. nostri tituli qua est 50. quaterni Gabellarum facit mentionem Mincha. in lib. 2. de successio. creatione. §. 14. num. 115. & Lafarte cum referens, de decim. vendi. cap. 18. num. 20. ad hoc quod valet locatio haec facta duorum reddituum uno pretio pariter utroque locando & etiam si conductor non declaret intra quinque dies nostrae legis, quanto pretio unumquemque redditum conduxit, eo quod Regii calculatores lapsis iis quinque diebus non facta dicta declaratione per conductorem, possunt eam facere, ex legis nostrae permissione, & valet, & hoc est sine dubio.

